

RENAIXEMENT

ADHERIT A L'UNIO CATALANISTA

SURT ELS DIJOUS

VOLÉM

La llengua catalana ab caràcter oficial per totes nostres relacions inclús ab el Poder Central.

Corts Catalanes, per estatuir la legislació civil y per el règim intern de la Nacionalitat Catalana y pera ser àrbitres de nostra administració.

Que siguin catalans quants a Catalunya desempenyin càrrecs públics.

Fixar contribucions é impostos per contribuir als gastos generals del Estat en la proporció que correspongui á Catalunya.

Supressió de quintes ó lleves y facultat de poder contribuir á la formació del Exèrcit del Estat Espanyol per medi de voluntaris ó diners.

Essent Nacionalista l'acció que al nostre poble realisa l'Unió Catalanista, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del nacionalisme català, qualsevulga que siga llur pensar y sentir en matèries **religioses, polítiques ó socials**.

SUMARI

L'actuació de la joventut, per *Albert Pach*.—Esguards, per *Franc*.—Englantines: Brindis, per *Joaquim Delcós y Dols*.—Afirmem el nostre deu e, per *Casals y Peypoch*.—Cròniques infimes, per *Nullus*.—Qu'es l'Amor?, per *Jaume Arqué Clapés*.—Patria, per *Filomel*.—Als amics de RENAISSANCE, per *Lluís G. Rabrega y Amat*.—Trets, per *V. I. C.*.—D'Art, per *Jaume Andreu*.—De Música, per *G. Batlle*.—La Mancomunitat Catalana, per *P. C. C.*.—Garbellant. —Noves—Cartell dels Jocs Florals de Barcelona.

L'actuació de la joventut

Discurs llegit per son autor en la vetllada que's donà 'l 25 del passat en l'Associació Nacionalista Catalana.

Companys catalanistes:

Es la primera vegada que dic quelcóm per Catalunya; perdoneu, doncs, si peco d'indiscret.

Varies són les causes que m'han mogut á portar la representació de la Secció de Propaganda en aquest acte; entre elles una n'hi há qu'es prou pera que fassi ús de la paraula.

En la vetllada que's celebrà en aquesta Associació en homenatge á la bandera Catalana y pera protestar dels intents d'agravi que tingué pera aquesta 'l vis-cònsul de l'Estat Espanyol á Guantánamo, hi prengué part, entre altres, un nostre estimat company de causa qui dirigintse á la nostra joventut

tingué paraules de plena vocació. L'amic Company, á qui tots coneixem per un ferm campió catalanista, digué qu'era la joventut la que havia de portar la devantera de la creuada nacionalista; digué qu'erem nosaltres qui havíem d'aixecar la bandera nostra pera mostrarla en tots els pobles y llogarets de Catalunya; qu'erem nosaltres qui havíem de continuar la Santa causa, y jo qu'em trobava entre vosaltres com á devot que soc de tot lo nostre, em sentí acusat, perquè creia ab la meua joventut y ab la meua voluntat. Y veus aquí lo que m'ha obligat á que us parlés, y'm cab l'honra de dir que ho faig en nom d'una Secció composta de joves, els quals fermes y decidits ens obliguem á la lluita que anys y anys fa que porta una generació que'n podem dir la nova Catalunya.

Els que tingueren la sort d'assistir al renaixement de nostra Patria, aquells quatre poetes rublerts d'entusiasme que dubtaven de si Catalunya era viva ó morta, atrevintse tant sols á cantar ses epopeies, tingueren un moment de vida gravant en la Copa Santa aquell vers que havia de portar una era nova:

Morta diuen qu'es
mes jo la crec viva.

En Víctor Balaguer, en Pelai Briz, en Milá y Fontanals y tants d'altres posaren tota la seva obra á mercès d'aquests mots que havien d'esser pera nosaltres venerats. Tota sa atenció sigué per el creure qu'era viva la que feia segle y mitj restava engrillonada per un bütxi que mai podem tenirhi fe, y com al despertar d'un somni, no podien

arribar á palpar la realitat d'alló que per voluntat de Natura, se despleva á son entorn. Eren els doctors de Medicina que assistien á una operació de la qual no sabien el resultat que donaria, y per aixó y no per altra cosa creien y no's veien ab cor d'assegurar.

Desde allavors y després d'abeurarse nostres homes á les fonts abundoses d'una renaixensa quasi en podríem dir de noi, per la part de romanticisme que porta, han passat alguns anys y encara per part d'alguns ens trobem en el mateix cas, pero no per la nostra part, qu'estem convenuts de la realitat del fet. Avui no creiem sinó qu'hem de voler, y tant es aixís, que no podem dubtar un moment á canviar el vers, dient:

Morta diuen qu'es
mes jo la *vull* viva.

Avui hem de voler, hem de voler, perque malgrat la crisis de nostres temps ens trobem ab la plenitud de nostre tros de terra, ens trobem en la época de sa joventut, y per aixó hem de treballar per aquest volèm que tenim com á programa únic. Catalunya ja no pot dubtar. Qu'es hora que treballi, que desperti á la gent del camp dientli que no sempre deu pasturar terrossos, que desperti als obrers de ciutat malalts d'esperit y d'intuició propia y'ls cridi á la revolució social. Es hora que lluiti per sa resurrecció, es hora que formi part al món internacional, que sols aixís pot esser ella mateixa y sols aixís pot esser respectada.

Jo crec que deu fer cas omís de tot alló qu'envien y que sempre corromp nostres empreses. Jo crec que Catalunya deu fer son camí guiada per la estrella que li dona llum y que l'empeny á seguir serena y majestuosa. Crec qu'es forsós qu'acceptem dintre de casa nostra 'l triangle y la creu y crec qu'es d'obligació que quan parlèm d'un Pi y Margall no hi vejèm al republicà ó al home separat de l'iglesia, sino qu'es de llei qu'hi vejèm á l'home essencialment nacionalista. Crec, amics meus, que perquè arribem á donar forma al bronze que's troba á la fornal es precis que prescindim del nou ropatge y'ns despullèm de certes vanalitats indignes d'un poble que va cara al progrés. Crec, y perdóneu si vaig errat, qu'hem de cercar l'obrer que dongui forma á la figura y que procuri sia lo més perfecta possible. Perque jo sempre he vist qu'un escultor abans de vestir una escultura fa l'encaix dels orguens del cos, es á dir, de l'interior, y poc se preocupa del vestit. La qüestió es lo essencial, la qüestió es donar vida y caràcter, que després ja venen les pessas menudes ó sia l'ornament.

Cerquem obrers fermes y á la feina, y alentem á l'«Unió Catalanista», únic nucli aont hi veig l'esser constructiu. Treballèm, pero fem el treball desen-

terrant els llibres del passat, estudiant pam á pam nostre terrier, enaltint la ciencia y per demunt de tot buscant les arrels de nostra llengua enérgica y melosa. Fem lo que'ns dicti la consciencia convenuts de qu'ho fem be. Fem la recerca per demá, per l'avenir esplendorós que se'ns prepara y glori- fiquem l'art, aquesta branca qu'es l'ànima d'un poble, qu'es el cor d'una nació. Y dic qu'es l'ànima d'un poble perque convé afirmarho avui que sembla que pequem de cert dualisme comparat á la filoxera que mata la vinya.

L'art, aixó que sembla de poca importancia, es, repeteixo, lo més sagrat, lo qu'hem d'anar més en compte en profanar. Perque l'art es la sublimitat que regula la forsa d'una energia, perque l'art es l'estre que desperta l'inteligencia humana.

Mirèu la Provensa y veurèu com un Mistral ha sigut prou pera donar á coneixer son país á les altres terres del Univers; girèu els ulls enveis la terra assolada y compendreu lo que pot l'art y lo que significa. Esguardèu en Frederic Mistral y coronant sa obra tota, y veurèu el reconeixement de una terra, allavors que se li adjudicà 'l Premi Nobel vers l'any 1905. Y fixeuvoshi; se desplega 'l geni malgrat l'absorvent centralisme de la República francesa. Y es que ab l'obra del poeta, ab l'obra del autor de *Mireio* hi há l'obra de patria que ningú pot anular per més que'ls estatistes vulguin borrar ó transformar les lleis de Natura.

Y si no es prou la terra provensal, girèu els ulls vers un poble constituït, la Noruega, y veurèu la encarnació d'una rassa ab la figura del gran Ibsen. L'Ibsen sorgeix per demunt del poble y s'escampa pel món y diu que al nord d'Europa hi há una Patria que viu, que's redressa y governa, que convida á la fraternitat humana. Y l'Ibsen individual triomfa ab sa llengua y no ajup les espatlles per ningú, perque creu en sí mateix. Y digueume: coneixeríem Noruega y'l seu temperament si no fos per medi de l'art? Coneixeríem aquell món per sos fets militars y estatístics? Ah no, per demunt d'aixó hi há l'art, lo que tanca y recull una llar, hi há una ànima que pel sol motiu d'esser propia fronterisa y tanca un poble. Y aixó crec qu'es lo qu'havem de tenir més en compte avui que cert dualisme extranger sembla hagi donat un aspecte artificial á la literatura catalana. Perque si no ho fem aixís, no dubto en que anirèm ben aviat á la desaparició total.

Convé una ferma voluntat y un amor infinit á tot alló que fem. Convé que l'art torni al camí qu'emprerueren els apóstols del renaixement, si bé més plé de vida y forma. Es de dret que tinguem consciencia catalana, que no'ns cansèm á mitj camí. Catalunya 'ns demana que lluitèm!... doncs á la lluita.

Salvem l'ànima abans no sia esmicolada. Que treballi cada hù desde 'l lloc que li sia més grat,

peró que ni en la política, ni en la ciència, ni en l'art se proposi fer diferents capelletes. Fem escoles si volen, qu'aixó no'ns privará de qu'anem units, peró per lo que més estimem no aixequem ídols.

Nosaltres entenem que sols treballant junts podem anar al ressurrexit total de Catalunya. Nosaltres entenem que pera anar contra l'enemic comú sols podem tenir un lema, un lema que'ns fará forts y nobles: Catalunya.

He dit.

ALBERT PACH.

Esguards

—Molt bé, molt bé—els digué el senyor Governador tot despedintlos al peu de l'escala. Y satisfets y contents més qu'un nin ab una joguina, enfilaren passeig amunt els honorables senyors de llampant petxera, portant veus de l'opinió imparcial de Barcelona.

Quan hem sapigut el motiu d'aital visita no hem pogut menys que deixar escapar un oh! de sorpresa.

Ab poca diferencia personal d'ells, car potser quiscun podrà ésser més alt ó més gros, fa ja alguns anys, qu'uns altres senyors, ungits per les mateixes entitats en nom de qui parlaven els que motiven eix esguard, representants de la serietat, portantveus de l'opinió imparcial y advocats del calaix ofés, pujaven les mateixes escales. Si als d'avui, al sortir, la cara era somrienta, als d'ahir no n'era pas, tenia quelcom de trágica, d'heroica, malgrat per endavant ja sapiguessin el fi de vaudeville que tenien de donar al conflicte, deixant al descobert lo ridícul del seu gest.

No tranzigim, cal defensar els nostres interessos, no paguem, digueren els capitosts plens de santa ira, y ningú pagá... menys ells, que per alló de les salpicadures, á fi d'evitarles, se proveiren del corresponent rebut, sacrifici fet en ares de la bona... direcció del moviment.

Avui una insignificant volva, una petita minucia, un microscòpic insecte, inflat y acullit per qui acull y engreixa tot lo más selecto, ha soliviantat els ánims dels que injustament ofenia ab sa estulta prosa.

Al exteriorisar la protesta, un mantell protector s'havia extés damunt del ofensor, per qui pot y vol, encar que no extranya que'ls correligionaris se protegeixin ab tant carinyo.

Damunt del atropellat caigueren quiscuns cops de sabre, bronziren per ses orelles les llampants

bales del senyor maüßer, íntim amic de tots els senyors de faixa verda, portant tot aixó per resultat fets per tothom condemnats y provocats per la ineptitud del bon senyor que la Comissió visitá en el seu hostatge del Passeig de Isabel II, y á qui tota persona deu aconsellar se tregui 'l traje d'uniforme, deixi 'l càrrec, car palesament ha demostrat que será un bon administrador de agencia d'anuncis si continúa dedicantshi ab aquella afició d'abans de caurens á Barcelona, puig per governador desde l'endemá d'haver nascut ja se li coneixia que no'n venia de mena.

Les canyes se tornen llances y les llances canyes; tinguin present aquests senyors que ab tanta baratura fan anar les felicitacions, encare que tenen resguart de la seva felicitació, resguart qu'un amic meu molt tafañer ha vist y ab molt misteri m'ha dit á cau d'orella la capsallera: «Junta de Aranceles» y no pogué veurer més perque aquell senyor que amaga 'ls ulls darrera uns vidres negres, fa de catalanista y es molt económic y amic del país, nerviosament se'l ficá á la butraca.

No es veritat que davant els alts interessos de la butraca, la dignitat y la consciencia són petites coses que res valen, arancelariament parlant?

FRANC.

ENGLANTINES

BRINDIS

Al aixecar ma copa
com si fos el meu cor,
l'ofereixo á ma Patria
per qu'ella es mon Amor.

—Oh, dolça Catalunya!
sos batecs, per tu són;
perque se't reconguin
tos drets, en tot el mon.—

A mon entorn, veniuhí,
veniuhí, oh mos germans!
ab el cor per ofrena
si us sentiu catalans

Veniuhí, y en bon hora
diguem:—amunt els cors!
volém la Patria lliure
de butxins y traidors.

Trinquem tots á la una
en eix sublim moment,
per nostra Catalunya
y son Renaixement.

JOAQUIM DELCLÓS Y DOLS

Afirmem el nostre deure

En la segona Pasqua de la vinenta Primavera, la nostra volguda *Unió Catalanista* celebrarà a la ciutat de Tarragona, sa vuitena Assamblea.

Com qu'encara que no's vulgui y's digui tot lo contrari, nostra venerable entitat es a dintre la nostra terra, l'única que conserva ab abnegació sens límits y ab ferma conseqüència l'essència inconfundible de les nostres integrals reivindicacions, no es d'extranyar que'ls seus fills, diguemne pròdics, al anunciar-se la propera Assamblea de l'*Unió*, en vulguin, encare que potser per pura fórmula, enterarsen y esbrinar lo que's pensa tractar y dur a terme, y pugui convenir a n'els seus respectius elements afins.

Perque 's deu dir ben alt y ben clar. El ver catalanisme, l'integral nacionalisme, sols y únicament l'encarna la nostra benemèrita *Unió Catalanista* y la prova palesa d'aixó l'hem tinguda sempre que tant els uns com els altres han tingut de parlar al poble català, de Catalunya, sempre que l'han tingut de remourer digna y patriòticament, han anat a cercar a l'*Unió* aquella forsa, aquella sinceritat, aquella integritat en catalanisme, qu'ells no podien de cap manera abrogarse, per privarshi la seva poca ascendència dintre la totalitat del poble català. Y aixó no's diu per dir, aixó es una veritat que s'ha vist y tocat sempre y are últimament ab lo del R. D. sobre provisió de Notaríes, aont tots els qu'hi prengueren part tingueren que donar precisament la nota estrident, la nota catalaníssima, l'única que mogué y mourà sempre a Catalunya.

Empró tractantse d'una Assamblea de l'*Unió Catalanista*, cal confessar que pel pervindre de la nostra Patria es d'incomparable transcendència y per lo tant cal

dir que'ls qu'hi prenguin voluntariament part, analisin y profundisin ben bé lo que's va a fer. Cal tornar a repetir que a n'aquesta Assamblea 's cridarà a que hi concorrin tots els que's diuen catalanistes, siguin d'un cantó, siguin d'un altre, y que com a tals aprovarán ó denegarán serena y entusiàsticament lo que's presenti pera afirmar bé en tots els ordres de la vida, la nostra personalitat nacional. Empró aixó 's farà a n'allí, aixó s'acordará entre tots y pera tots. Dic aixó perque en l'interviu celebrada per un redactor d'un diari nacionalista d'aquesta capital ab el president de l'*Unió*, en dit diari, potser impensadament, s'hi estampen afirmacions, y aixó sens volguer incórrer a cap réplica per la meua part, no's poden fer, tota vegada que, com ja he dit, lo que's presenti a l'Assamblea a la sanció de tots els elements qu'hi prenguin part, aquets, sens dubte, ho aprovarán ó denegarán, y allavors d'allí sortirà l'afirmació concreta de les proposicions que s'hagin presentat y's podran expandir per tots els indrets pera que arribin a coneixement de tots els que componen la terra catalana. Crec jo quelcom improcedent, fer afirmacions *a priori*, tota vegada que no poden existir, si guent solzament quiscunes manifestacions de lo que's pensa fer.

Lo que sí cal remarcar es que'ls qu'hi concorrin, hi vagin assadollats de verader amor patri, d'intens entusiasme per la magna obra que vol portar a cap la *Unió* ab l'ajuda incondicional de tots els catalans perque sentant en primer terme l'unitat de tots en l'amor a Catalunya, tots dintre la seva esfera d'acció, ample ó estreta, deuen aportarshi 'l seu gra de sorra a n'aquesta gran obra catalanitzadora de totes les nostres energies vitals, del nostre ésser com a poble culte dintre 'l món.

Que de totes les nostres conviccions personals relatives á totes les demés manifestacions ó materies, com són les religioses, polítiques y socials, no se'n fagi un sectarisme entre nosaltres, perquè no poden atemorisar á ningú que's digui catalanista, les idees més avansadíssimes que integrin el catalanisme, desde 'l anarquista més conscient fins al conservador més convensut, doncs al cap y á la fi, pensant catalanament d'aquesta manera, será 'l complement del nostre ésser com á homes, l'integritat de la nostra vida nacional.

En fi, com que la futura Assamblea de l'Unió Catalanista acceptará sens dubte la divisió entre dreta y esquerra, avui existent per esser ja un fet consumat, mantindrà y afirmarà ab tota sa integritat, aquella célebre y patriòtica declaració de l'última Assamblea de Barcelona, qu'encapsalen molts periòdics de la nostra terra, y que bé 's pot dir que quedà sens efecte mercés á la prematura divisió dels catalanistes y que diu:

Essent Nacionalista l'acció que al nostre poble realisa l'Unió Catalanista, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del nacionalisme, qualsevulga que siga llur pensar y sentir en materies religioses, polítiques ó socials.

Com que aquesta declaració es per sí sola l'única qu'en sentit amplíssim sintetisa la tasca passada y futura de l'Unió y del seu Nacionalisme, afirmem ben alt qu'es l'única que'ns deu guiar en els futurs jorns d'actuació conjunta, pera arribar á la consecució de les nostres integrals reivindicacions.

Visca la VIII Assamblea de l'Unió Catalanista!

R. CASALS Y PEYPOCH.

Cròniques infimes

I

Del riurer. O del seriós.

No us hi heu trobat á vegades ab unes ganes de riurer bojament sense recordarvos el que us hi ha conduit á n'aquell trontollar de tot el vostre esperit? No un pessigolleig que acaba ab un riurer, no; sinó un cop de rialla que us ve com un ram de tos, com un estornut que us ha costat de fer.—Si aixó heu sentit, ja sabeu lo qu'es riurer.

A vegades us vindrá de res. De jo no sé qué que acabareu de veurer sense intenció de mirarho. De un bon empleat de 11 hores diaries que trobará miserable la vida d'un xicot que viu cantant pels cafés; un senyó de ventre gros y cara vermella que farà cares grotesques y contorsions de clown perquè li han trepitjat l'ull de poll—qui tingui ulls de poll que no hi vagi entre mitg dels que tenen prou sans els peus pera poderlos posar á sobre;—d'un borratxo que diu veritats perquè no ho sab que les diu; d'un home *práctic* que us voldrá donar lliçons de ben viurer y no tindrà un ral...

De tot aixó es bo riuren, y si's té d'amagar mi llor, que no es pas menys sá riurer de cara endins. Y del que us digui imbécil rieusen més. Aquell haurá de propagar lo seriós perquè n'hi hagi majoria. El dia que'ls més riguessin, com qu'ell no'n sab, sería de les minories. Y no tindria vot. Y si pot esser feulo enfadar. Li será una obra de caritat, car enfadat se posará encare més seriós.

A mi m'agrada inquietar á qui sé que s'enfada. M'agrada fer un estornut ben fort quan sé que aixó els té de molester. Després si s'han disgustat se'ls diu: *Dispensi!* Y com que's creuen qu'encara se'ls considera, us perdonen y us donen ocasió de tornar á riurer.—Segons ab qui's discuteix va be donarli la raó pera sentirli dir forses disbarats.

Dirigiuvos un dia á les Rambles y seguiu al primer que us sembli. Al cap d'un quart d'anarhi al darrera us fará riurer. Però no se n'ha d'abusar. Ni l'imateu, qu'en aixó s'hi corra molt perill. Y allavors no sabrieu qui dels dos s'ha de riurer de l'altre. Si veieu que fa'ls passos llargs, feulos curts, que fentne més no quedareu enrera. Y si fuma ab la má esquerra y teniu un tabac als dits, preneulo ab la má dreta, que no será menys bo pera fumarlo al revés dels altres. Jo ho he fet sempre que no m'he recordat de que tenia má esquerra. Ens hi han acostumat tan poc ab aquesta, que á lo millor un no's recorda de que la porti.

Sobre tot no l'imateu! Un dia per atzar vaig anar llarga estona darrera d'un home que per defecte

de les cames coixejava una mica—no molt—gronxantse á cada pas. Quan me'n vaig adonar, de tant havérmel mirat, jo feia com ell. Es tan fàcil tot caminant torsarse una mica sense donarsen compte.

Y li vaig passar al davant pera poguer caminar be.

NULLUS.

QU'ES L'AMOR?

L'amor es gran pesar
es un etern sofrir
es riure y es plorar
es viure y es morir.

Es un etern suplici
que mata lentament
que fa perdre 'l judici
que al savi fa dement.

Que al feble torna fort
y al fort deixa atuhit
que porta baf de mort
ó vida al defallit.

Que dura nit eterna
ó sols dura un instant
que l'esperit enlluerna
ó 'l deixa en fosca gran.

Es un ser invisible
que vola per l'espai
que á l'ànima sensible
li dona sempre esglai.

Es raig de llum divina
ó es furia del Avern
es goig que dona vida
ó es vida del Infern.

Fa crims abominables
y al Cel li dona Sants
fa 'ls homes miserables
y als sers humils fa grans.

L'amor es gran fat-lera
l'amor es salvació
l'amor es gran quimera
l'amor es perdició.

JAUME ARQUÉ Y CLAPÉS.

Patria

Definir la Patria no es difícil, atenentnos á les races, societat, vincles socials, religió, govern, idioma y cultura dels pobles, y pera quiscún d'ells trobarém la propia, la que correspón; podent dir

aixís que Italia ho es dels italians, Turquia dels turcs, Anglaterra dels anglesos, Finlandia dels finlandesos, Catalunya dels catalans, Espanya dels espanyols, etc., etc., á pesar de tot; perque la Patria no es una societat artificial y única, ja qu'en quiscuna de les races que poblen la superficie de la Terra tenen unes costums característiques, uns signes distintius, deguts á la situació geogràfica, al mateix ambient, senyalant unes diferencies tan marcades, que resulta utòpic volguer presentar á tota la Humanitat com un sol poble, una sola nació.

Malgrat tot, doncs, cada poble té la seva Patria natural, encare que hi hagi qui equivocadament cregui que no, retreient com á argument el que tots siguem homes, y que per lo tant de Patria no més n'hi há una.

Aquestos confonen les idees, les coses, els fets, ja que, si be es veritat que tots els pobladors del Univers tenen el mateix dret á viurer, á buscar les riqueses naturals, procurar les més grans produccions, establir relacions comercials, buscar expansió dintre la més perfecta armonia; també ho es el que, entre'ls homes de diversos païssos, degut á la situació geogràfica, porten senyalades unes grans diferencies fisiològiques, y els uns pobles parlen unes llengües distintes d'altres, com distintes són les costums y lleis per les quals se regeixen.

La Patria es tot aixó, doncs. Es la llengua, es les costums, les lleis, el llogaret, el terrós que trepitgem al naixer, aont hi morim, aont hi tenim y guardem tots els millors recorts y les cendres dels nostres avant-passats. La Patria resumeix tota la nostra vida.

En nom d'aquesta Patria protestem fermament dels que, sense recordarse de que tots ne tenim volen arreballar la dels altres en nom de la *Civilització*, imposant als indígenes costums exòtiques, lleis inhumanes, obligant fins á parlar ab llenguatge extrany.

En nom de la Patria que tenen tots els pobles protestem de qu'en ple segle XX se cometin encare els grans crims històrics, volguent esborrar del mapa á pobles que sempre han sigut; y molt més protestem, perque aquestos fets son consumats ab la venia de pobles que blasonen de lliberals, progressius y cultes, sense aixecar ni la més petita protesta.

Qué dirien aquestos *europaus* que are callen, si una invasió asiática, per exemple, vingués á civilisarnos, á imposarnos les seves costums y lleis y llengües?

Respondrien ab canons?

Quí s'extranyará, doncs, de qué qui s'estigui á casa tranquil se converteixi en fera temible quan se veu burxada sense raó y d'una manera continua?

L'emblema de la Patria (de totes les patries) s'hauria de passejar triomfanta per totes les altres

patries dels altres homes que també'n tenen, y are, la major part de vegades, es símbol d'odis, de crueltats, de vicis y d'injustícies.

Y pera afirmar aquesta veritat està'l sigle XX donantnos la raó ab el mal exemple de les guerres pendents.

Y ningú protesta.

Y tothom enlaira la Patria.

Y tothom l'enlota ab els fets.

FILOMEL.

Als amics de "Renaixement"

Germans en Patria, adeu! La dissort ha volgut ferme allunyar de Catalunya, per la que havia somiat y treballat desde ma infantesa, sense que hagi pogut veurer realitzats els ideals dels bons fills que tant l'estimem.

D'aquí á pocs dies ja no estaré entre vosaltres, puig circumstancies perentories m'obliguen á marxar cap á Lima, desd'aont, per aixó, penso treballar ardidament per entre la colonia d'amics y compatricis que m'esperen.

Jo espero, per aixó, que m'enviarèu les vostres pàgines de RENAIXEMENT pera conviurer, no obstant, entre vosaltres, als qui no oblidaré jamai, estant en armònica correspondència pera enviarvos les meves impresions y notes del viatge y estada al Perú.

En les hores d'anyoransa, quant hi pensaré ab les coses de Catalunya y de Barcelona!

Tinc pensat també organitzar un «Casal Catalá» á Lima, de lo que no'n tinc noticia de que n'existeixi cap, no obstant y haverhi una colonia de catalans bastant nombrosa.

Com que tinc fe en Catalunya, aixó'm donará forces y ardidesa bastantes pera realitzar mos somnis y propòsits.

Y are, adeu Catalunya! Me'n vaig trist perque veig qu'encare 's barallen els teus fills; me'n vaig trist perque veig que'ls traidors no s'han extingit encare, y deixen que una llegió de forasters famolencs te rosequin les entranyes.

En l'impossibilitat de poder venir personalment, jo vos dono comiat, oh bons amics, desd'aquestes quatre ratlles, pera dirvos qu'encare que marxi, jo espiritualment estaré ab vosaltres, purament identificat ab tots els vostres treballs y acorts que prengueu, y sobre tot vos demano que pensèu enviar-me RENAIXEMENT á Lima, aont hi trobaréu sempre un catalá, però qu'ho es de cor.

Potser abans del 10 de Desembre, día de sortida, encare pugui venir á extreneyes les mans.

Si aixís no pogués ser, adeussiau tots!

Visca Catalunya!...

LLUIS G. FABREGA Y AMAT.

Trets

S. S. Q. S. M. B.

Rebo una carta y, avans de la firma, hi veig una restetllera de lletres que jo no sé pas lo que volen dir y que probablement tampoc ho sab el qui les ha escrites.

Passador, si'l firmant es d'una terra aont tenen la mala costum de *besar la mà* an els homes; que si es un Catalá, aleshores sí que'm fa fàstic llegir tantes y tantes inicials. Un Catalá besantme la mà, per exemple, tant se m'en donaria que'm besés la sola de la sabata.

Pera que'l bés resulti, es precis que fassi fruir. Se besa una criatura quan un no pot tenirse'n de tantes gracies com fá. Se besa una dona quan.... ella ho vol. Mes besar un home (anc que sia besar-li la mà) es de mal gust, primer, de baixesa y servilisme, en según terme.

Y de rastres y de servils, diguemho bèn clar, els Cataláns no'n som.

Cal, doncs, que cap fill de Catalunya avantposi á sa firma el seguit de majúscules ó minúscules que, si quelcom volen significar, no més es grolleria, baixesa y mentida.

Servidor ja té pensat lo que faré aixís que rebi una carta ab aquelles lletres: la respondré totseguit dient:

«Ja sab que es de V. molt bon amic que T. S. M. E. F. D. L. S. A. C. D. L. Q. M. H. T. A.»

Ab lo qual restará confós perque no sabrá que tot alló significa:

«Que tant se m' en fum de la seva amistat com de lo que m' he trobat avui».

N. B.—Potser algú'm digui que servidor també incorreixo en el vici de les inicials, al posar ma «respectable firma» al peu dels *Trets*. Servidor no es que's digui *Vic*, ni que sigui nat á *Vic*, ni que res de mal tingui adquirit ab *Vic*.

Servidor, senzillament, sóc jove y he volgut remembrar sempre l'any del meu naixement que sigui el 94... Y com que, fent un arreglo de les xifres romanes, el 94's pot posar com un vulgui, jo'l poso aixís: V. I. C.

* * *

Qui paga, mana.

Si ets industrial, comerciant, arquitecte, forner, impressor ó advocat, tindrás de fer factures y de cobrarne.

Si ets verament Catalanista, y sols te mouen les grans corrents, per exemple les eleccions, segueix el meu concell desinteressat:

Quan tu hakis de cobrar una factura, exten-la en l'idioma ó dialecte que't demanin, parant compte, no més, que si te'l fan fer en «sevillano», després no't paguin en la mateixa moneda.

Pero quan tinguis de pagar un compte, exigeix que sigui escrit en Catalá, y, si no ho es, no'l paguis.

Tot lo més que't pot succeir es lo que passá á un amic meu (el nom del qual no vui estampar pera no fer el reclám de unes coses molt bones que ven) ab un mestre d'obres, qui li digué:

—Es que en Catalá no hi sé escriure.....

—Pitjor pera vos, y, entengueu que aixó de que sabeu escriure l'altre, es una petita ilusió que teniu. O sino, fixeushi:

Sr. N. N.

DEBE

Barselona, 30 de Novienbre de 1905.

Nobre. 25. Por montar y desmontar unos balcones y una puerta de yerro	15'50
» » Por haser una tanca con 42.000 maones para que no le salten la finca, cal y yeso y semento, todo con los gor- nales de paleta y peones.	78'50
Petas.	94'00

Y l'home's creia que sabia escriurer en castellá.

V. I. C.

D'Art

Esteva y C.^a—En aquest establiment trasladat ara de poc al Passeig de Gracia, s'ha tingut el bon encert d'instalarhi uns salons pera exposicions.

En ells ha fet la inaugural ab un aplec de pintures en J. Armengol. Si be es veritat que no s'ha proposat dirnos grans coses en la vintena d'obres que'ns presenta, en cambi fa que un s'ho miri ab certa complacencia per la senzillesa que respiren.

Lo més flac de l'exposició són les pintures al oli; pequen de negroses y gens espressives, contras-

tant per cert ab els pastells, la major part ben ensopegats y armònics de color dintre la gama que disposa aquest artista.

No es l'Armengol cap colorista, mes en cambi sopleix aqueixa manca de condició ab un cert deix poètic que avalora qualques de les seves obres d'una escaiensa y sobrietat ben refinades.

Saló Parés.—Dir qu'el pintor sent poc el sacrifici es escusat comentarho. Y aquí á Catalunya se'n peca molt més que als altres paissos.

O sinó miréu els nostres artistes. Desseguida endevinaréu per la classe de llurs obres, que han sigut fetes ab tota mena de comoditats, car el nostre pintor no surt al camp si no fa bon sol y no pinta si no está vorer á una casa, ó be dintre'l pati á racés de la mateixa casa, ben repapat en el tamboret, ben carregada la pipa y si pot esser el canti d'aigua fresca al costat quan es al estiu y no dic rés del hivern perque al sentir els primers frets el nostre pintor s'arreplica y s'amaga com les tortugues.

Per xó es digna de tota lloansa la tasca empresa per en Berga y Boada, anant á l'alta montanya en cerca d'una nova vida, posat en contacte directe de la mare naturalesa.

Mes en Berga no ha tingut en consideració una realitat punyenta, y es que per anar als cims cal resoltament el vol de l'áliga y la vista de l'áliga, del contrari es preferible restar per les boscuries de les vessants ont no es menester tanta braó per arribarhi y poden espigolarshi també sensacions tant corpredores com les de les mateixes cimalles.

Nietzsche ha dit:—Com més amunt dels cims viuen els arbres, més fortes y més endintre tenen les arrels en les entranyes de la terra—aixó es; per aversarse á les alsaries, cal esser fort ó's va á risc d'esser llensat rostos avall per el vértic ó per les ventades.

Y aquest es el cas d'en Berga y Boada.

De la serie d'obres que'ns presenta pot acceptar-se la bona intenció, ja que'l resultat obtingut dissortament es nul.

Allí no hi há ni aire, ni calitat, ni ambient y lo qu'es pitjor ni regust de la Terra, qu'es lo que quan menys esperavem d'en Berga y Boada al qui sembla hauria d'haverse influensat de l'escola olotina (?).

—No es tot hu pintar la montanya desde baix ó desde dalt—diu un celebrat crític d'art parlant d'en Jeanès y al qual en Berga l'atrau imitarlo massa en qualque de les seves teles.

Ab tot hem de fer sincerament una excepció de lo que deixem apuntat; nosaltres en separariem la tela marcada ab el número 18. Ella sola val la pena de la excursió realisada á l'alta Montanya d'Olot.

JAUME ANDREU.

De Música

Liceu

L'inaugural de la present temporada al Gran Teatre del Liceu, siguié, com de costum, una festa lluidíssima, aont s'hi aplegá tota la nostra bona societat, oferint la grandiosa y aristócrata sala, brillant aspecte.

Ab la coneguda ópera de Berlioz *La Damnation de Faust*, comensá la present campanya, obra molt ensopegada per inaugural y que si be no despertava cap interès se feu interessant per l'interpretació que fou molt encertada, estant á càrrec d'un quadre d'artistes ben notable.

Tots, á excepció del tenor Krismer, eren coneguts ventajosament pel nostre públic, especialment la senyora Passini, que ab el difícil paper de *Marguerida* s'hi guanyá una vegada més l'admiració y simpaties del públic d'aquella sala; del Sr. Krismer podèm dirne que desempenyá son comés ab força ventatja entre'ls que s'han vist en aquelles taules; l'extensió de veu y fermesa en els aguts l'ajuden notablement en el seu comés, guanyantse forts aplaudiments. El baríton Sr. Nani, estigué força just en el *Mephisto*, la transparencia y fermesa de veu y domini del seu paper li merescqué també franc aplaudiment. El Sr. Giralt, ab gran acert, ajudá á arrodonir el conjunt.

Els chors y comparses, bé.

L'orquestra, que cada día se'ns presenta més notable, baix l'intelligent direcció del mestre Mascheroni, estigué á gran altura.

Fou doncs, la primera funció del Liceu, un veritable éxit per la nova empresa.

* * *

La segona obra que's posá en escena en dit teatre, siguié *La Walkyria* y la seva interpretació no fou pas menys notable que l'anterior.

El tenor catalá Joan Reventós, que'l sentíem per primera vegada á les taules, venia precedit de gran nomenada com á interpretador de les obres de la moderna escola alemanya, refermant en el nostre públic, tant per l'acert y bon gust ab que interpretá el difícil paper de *Sigmond*, com per la seguretat de veu que posseeix bellament timbrada y que domina ab gran acert, demostrant ab poc temps haver arribat á un lloc ben eminent; el públic l'ovacioná, especialment al final del primer acte, aont l'última escena fou dita, junt ab la senyora Passini (*Siglinde*), ab tota la passió que conté.

La Sra. Burchi, que debutava á Barcelona, si bé posseeix una veu molt agradable, li mancava quelcom d'energia pera desempenyar el paper de

Brunilda, que segurament no es ajustat á les seves facultats.

Molt bé, el Sr. Nicoletti y la Sra. Perini, y ajustats en els seus papers el Sr. Giralt y les *Walkyries*.

L'orquestra seguí fidelment la batuta forsa encertada del mestre Mascheroni, el qui junt ab els demès artistes tingué de sortir al prosceni á cada final d'acte pera rebre els aplaudiments del públic qu'omplia la grandiosa sala, quasi per complert.

C. BATLLE.

La Mancomunitat Catalana

Conferencia pel diputat provincial N' Antoni Sansalvador, organisa da pel Grupo Catalana de Terrassa.

Malgrat l'importancia del tema y la valúa del conferenciant, no's vegé plena á vessar, com s'esperava, la sala de sessions de la Casa Comunal que l'Excm. Ajuntament cedi á dit Grupo.

Ab paraula sobria y clara, comensá l conferenciant explicant l'origen, gestació y concepte del projecte de Mancomunitat, quals beneficis no cal recalcar serán grans per nostra Catalunya.

Ab gran riquesa de detalls explicá les funcions compreses en els diferents rams de Beneficencia, Obres públiques y Cultura, funcions exercides actualment per les actuals Diputacions cada una per sí y per l'Estat.

Si's demana que passin aquestes funcions á la Mancomunitat, no es pera fer de Barcelona una sucursal del centralisme espanyol, sino pera agermanant y relligant voluntats y esforços, atendre de una manera més eficaç y positiva á la conservació de nostre patrimoni.

L'esfera d'acció en qu'ha d'actuar la Mancomunitat no's limitarà á moures dins l'esquifida en que avui se poden moure les actuals Diputacions, sino ans al contrari, extindrà molt més son camp d'acció y aixís trobará noves fonts d'ingressos com serán les construccions de ferrocarrils, carreteres, etcétera, en terres aont avui no tenen altre medi de comunicació qu'un mal camí de cabra, sent aixís qu'eixos pobles són una font d'inagotable riquesa avui desconeguda per manca de medis d'expansió.

Aspecte patriótic crec ningú pot negarli, car als que sentim amor á nostra Terra, eix projecte ve á esser la pedra fonamental de la desitjada Autonomia.

En el sentit económic, el pressupost de la Mancomunitat se cubrirá ab els actuals ingressos de les Diputacions, que si be són escassos, vindrán

reforsats ab l'import que l'Estat reintegrarà á la Mancomunitat pel descàrrec de les funcions que actualment exerceix y que passarán á ella, cosa molt justa, car si se li treuen cargues també deuen restarli ingressos.

Ben manifesta queda ab les últimes eleccions la aprovació popular de nostre poble, car al pendre les majories als enemics de Catalunya, hó feu també als enemics del projecte, que sancioná ab els seus vots.

Apoi, doncs, no n'hi manca, car contem ab el de Diputats y Senadors, sols falta l'aprobació del Govern; ell, doncs, té la paraula.

Una sorollosa ovació coroná les eloqüents parrafades del jove diputat de Catalunya per Manresa-Berga.

Remerciá l'assistència al acte el regidor tradicionalista senyor Parés, qui regraciá al «Grupo Catalanista» l'haver portat á tan eloqüent propagador com es n'Antoni Sansalvador.

El conferenciant fou obsequiat ab un soculent banquet al Hotel Peninsular pel «Grupo Catalanista», entre quals comensals hi notarem en Joan Vallés, Casadevall, Vidal, president de l'«Agrupació Regionalista», Casanova y Coll en representació de RENAISSANCE, Galí, Figueras, president del «Grupo Catalanista», entre altres, y assistint per la tarde á la festa organitzada pel «Centre Excursionista», festa que dirigí el competent folk-lorista n'Aureli Campmany ab la cooperació de l'Esbart Catalá de Dançaires de Barcelona.

F. C. C.

Terrassa.

* * *

També, prosseguint la tasca de popularisar la campanya «pro Mancomunitat Catalana», han donat magnífiques conferències els senyors Francisco Ripoll al «Ateneu Democràtic Regionalista» del Poble Nou, y el senyor Sans Cabré al «Casino de Sans.»

La manca d'espai y l'amplia informació que n'han fet els diaris locals, ens relleven de donar-ne extensa ressenya, com hauríem fet en altre cas.

GARBELLANT

Saben aquella senyora que cada any un, doncs... dallonses.

Suma y sigue.

≡

El Sr. Canalejas está agobiado á forsa de rebre visites.

Se queixa de que s'ha de passar el dia rebent comissions que de totes les encontrades de la península acudeixen al seu despatx en demanda de protecció als seus respectius assumptes y problemes.

Un concell y un remei, *amic Pepet*: descentralisi, descentralisi.

≡

Ab la nova combinació de governadors civils de que tant se parla aquets dies, se diu si en Portela será rellevat del Govern Civil de Barcelona.

Y's xiuxiueja el seu nom com un dels futurs directors generals d'una de les Sucursals que el *Banco de España* establirà á Melilla y á Ceuta.

En el cas de que aquest rumor se vegés confirmat, nosaltres som partidaris de que l'enviïn á Ceuta.

≡

Diuen que'l rei, acompanyat d'alguns dels seus cortisans ha sortit á cassera.

«Era una mañana de niebla densa y fría»..... y se cobraron 1407 perdices y algunos conejos y liebres.

Pobres bestioles y pobres cassadors... tant foc y tant fret.

Els recomanem á la protectora d'animals y plantes.

≡

La premsa d'allà dalt crida desafortadament contra la Comissió encarregada de solucionar l'abastiment d'aigües de la nostra ciutat.

Es d'extranyar aquest *interés* que'ls diaris madrilenys se prenen per les nostres coses.

Fins *El Ejército Español* hi fica la cullerada.

No podèm explicarnos aquesta actitud, tractant-se d'un afer d'aigües. Diferent que's tractés de vi.

NOVES

La Generalitat de Catalunya. — Avui di-jous marxarán á Madrid els delegats de les quatre diputacions, acompanyats de la majoria de diputats y senadors per Catalunya per fer entrega al govern de l'Estat Espanyol de les bases de la Mancomunitat Catalana.

Com á justa demanda no dubtem d'un éxit falaguer, però una vegada més hem de recordar á nostres homes que no's presentin humil y pidolaires, sino que sien catalans en tots els seus actes, ja que darrera d'ells hi segueix el poble de Catalunya que té fé en el projecte qu'enllasa á tots els catalans.

* * *

Pel Dret Català.—Continuant aquesta campanya, fidel ressó de la voluntat de tot Catalunya, els estudiants estan fent activíssimes gestions per la celebració d'un gran *meeting* á Girona, en el qual hi pendrán part eminentes personalitats de gran relleu jurídic y catalanista que al sol anunci del seu concurs en l'esmentat acte, es ja un motiu per pressentir un victoriós esclat, semblant al del miting celebrat á la Sala Imperi d'aquesta ciutat.

* * *

Les Diputacions vasques han enviat una comissió á Madrid pera recabar l'estricta compliment del reglament del Notariat; el qual exigeix el coneixement de la llengua vasca als notaris d'aquella nació.

* * *

La nit del 25 de Novembre — nit evocadora d'indignants ultratges — un estol d'entusiastes catalanistes aná á portar un ram de flors á l'estatua de Catalunya, situada á la banda de mar del monument á Colón.

El ramell anava rellegat ab una cinta barrada que deia: «Desagravi á Catalunya».

* * *

A Concepció (Xile), un estol de bons germans nostres han arborat la bandera de la Patria, fundant un Casal Català, fogar aont s'ha de mantindre y enaltir l'ideal lliwerador de Catalunya.

En els dos mesos y mitj que porta de vida 'l nou «Casal», conta ja ab l'entusiasta cooperació de 150 associats.

RENAIXEMENT endressa á n'els compatricis del «Casal Català» de Santiago una ferventa salutació que'ls encoratgi á prosseguir la tasca empresa, ab braó y ab irreductible amor á la Patria Catalana.

* * *

El 25 de Novembre, tots els Batzoquis de la bella Euzkadi endolaren ses senyeres en remembransa del seté aniversari de la mort d'en Sabí d'Arana-Goiri, l'apóstol del nacionalisme vasc, el Mestre que ab una gran fermesa de convicció, aixecá l'esperit patriótic dels companys d'aquelles terres.

El 25 de Novembre, tot bon Jelkide portá un ram de llorer á sa tomba, honorantne una volta més sa memoria, ja que be s'ho mereix qui ni'ls ferros d'un presiri, la confiscació dels seus bens, ni'l desterro, pogueren ni per un moment ferlo dubtar de la noble causa á que com á cap-devanter se llensá.

Nosaltres que ab un tot estèm identificats ab

l'obra d'en Sabí d'Arana-Goiri, nosaltres que tenim per companys als nacionalistes vascs, també com ells volèm portarhi el nostre ram.

Rebin doncs, els nacionalistes de Euzkadi, la més vibranta, la més profunda y entusiasta salutació al ensemps que expressió de condol en la luctuosa data, d'aquells que á Catalunya, com ells á Euzkadi, lluiten per la seva redempció.

* * *

Tal com anunciarem tingué lloc al hostatje del «Catalunya Nova», la reunió de diversos elements d'aquesta ciutat pera organisar un acte en honor del mestre Millet, ab motiu del éxit obtingut en la direcció dels festivals Bach.

Després de lleugera discussió y tenint en compte la carta qu'aquest dirigí al mestre Morera y que ha publicat la premsa, s'acordá l'acunyació d'una medalla commemorativa, costejada per suscripció popular, que s'entregará á tots els elements de l'«Orfeó Català»: d'or al mestre Millet, d'argent als mestres que l'han secundat, y de coure ó altre metall semblant á tots els orfeonistes, nomenantse una comissió ab plenes facultats pera portar á terme l'idea.

RENAIXEMENT, qu'assistí á la reunió, no cal dir que s'hi adherí ab tot l'entusiasme, desitjant á la Comissió organitzadora que'l major éxit coroni la seva tasca.

* * *

Havèm rebut el primer número de *Las Pitiusas*, orgue oficial y mensual de la «Colonia Ibisenca» de Barcelona.

En el mateix hi figuren escrits d'algunes personalitats catalanes y d'altres de la germana illa, en els quals hi batega l'entusiasme en pró de la dignificació dels ibisencs, tant moral com materialment.

Hi han qualques articles en la nostra preuada llengua, per quins els hi remercièm la finesa y fem vots pera que pugui tenir próspera y llarga vida pera treballar pera la seva volguda terra, part integrant de la nostra volguda Catalunya.

AVIS D'ADMINISTRACIO

Preguem als nostres subscriptors de fora als que no s'hagi passat á cobrar l'import del abonament, degut á les poques facilitats que ofereixen les llurs residencies, que'ns fassin la mercé de remetre's l'import, que poden fer efectiu per timbres movils de 10 céntims ó segells de correu.

Fem avinent als abonats que no s'hagin posat al corrent per tot el mes de Desembre, que entendrèm donen la seva conformitat pera poguer girarlos l'import.

Jocs Florals de Barcelona

(Any LIV de llur restauració)

CARTELL

El primer diumenge de maig, que s'escau el dia 5, se celebrarà la poètica festa, en la qual seran adjudicats a les millors poesies que hi tirin els premis ordinaris (que ofereix cada any l'Ajuntament de Barcelona, protector y ja de temps aïmador de la Gaia Ciencia), ó siguin l'«Englantina», la «Viola» y la «Flor Natural» corresponent els tres mots que formen el lema de l'Institució.

L'«Englantina d'or» s'adjudicarà a la millor poesia d'esperit patriòtic ó sobre fets històrics ó tradicionals, usatges ó costums de la nostra terra.

La «Viola d'or y d'argent» a la millor poesia religiosa ó moral.

La «Flor Natural», premi nomenat d'honor y cortesia, s'adjudicarà a la millor poesia sobre tema que's deixa al bon gust y franc arbitre dels autors. Segons la bella costum d'antic establerta, el qui obtingui aquest premi deurà ferne present a la dama de sa elecció, la qual, proclamada Reina de la Festa, entregará'ls altres premis als qui en siguin guanyadors.

Premis Extraordinaris

Una Copa artística, a la millor composició en prosa, de caràcter literari.

D'acort ab els Estatuts dels Jocs Florals, els mantenedors otorgarán ademés tots els premis que siguin menester pera recompensar degudament les composicions del concurs que'n siguin mereixedores, com també els accésits y mencions honorífiques que judiquin ben merescuts.

Totes les composicions han d'esser rígidament inédites y escrites en català d'aquest Principat, de les Illes Balears,

de Valencia, del Rosselló ó de la Sardenya.

Tots els treballs, ab lletra clara y llegidora, s'han de remetre a la Baixada de Cervantes, 7, principal, segona, abans del mitgdia del 15 de mars vinent, juntament ab un plec clos que contingui el nom de l'autor y dugui damunt escrit el títul y lema de la composició.

Pera l'entrega dels premis no será vàlid altre nom que'l que's trobi en el plec clos a que fa referencia'l paragraf anterior, a l'obrirlo en l'acte de la festa.

Els premis que no siguin retirats abans del dia 15 d'octubre de l'any vinent s'entendrà que son renunciats per llurs guanyadors.

El Consistori se reserva per un any l'exclusiva propietat de les obres premiades, entenentse que la publicació total ó parcial de qualsevolga d'elles abans de la celebració de la festa implica la renúncia al premi y als honors consegüents.

De conformitat ab el torn establert l'any 1909, será otorgat aquesta vegada a l'autor de la millor novela original escrita en llengua catalana y publicada dintre dels sis anys darrers, ó sigui del primer de janer de 1906 al 31 de desembre d'enguany. La concessió d'aquest premi podrà solicitarla l'autor ó qualsevol particular ó corporació, enviant, pera l'examen, a l'Administració del Consistori (adresa dessusdita), dos exemplars al menys del llibre, abans del mitgdia del 15 de janer de 1912. Dita Administració lliurará rebut de les obres presentades.

El Jurat el componen enguany els senyors Everart Vogel, president; Joaquim Ruyra y Oms, Lluís Segalá, Joan Perpinyá, Miquel Roger y Crosa, Xavier Gambús, Josep Alemany y Borrás, secretari.